

Ulkoministeriö

Lausuntopyyntöne 29.01.2025, VN/34762/2024

Maahanmuuttoviraston lausunto Suomen ulkomaan-edustustojen sijaintipaikoista ym. annetun tasavallan presidentin asetuksen muuttamisesta

Maahanmuuttovirasto kiittää mahdollisuudesta tulla kuulluksi ulkoministeriön esityksestä asetusmuutokseksi, jolla perustettaisiin pääkonsulaatti Houstoniin Amerikan yhdysvaltoihin ja tehtäisiin muutoksia konsulipalveluiden järjestämiseen eräissä muissa Suomen ulkomaanedustustoissa. Virasto toteaa lausuntonaan kunkin esitetyn muutoksen osalta seuraavaa:

Pääkonsulaatin perustaminen Houstoniin

Perustettavaksi esitetty pääkonsulaatti ei hoitaisi oleskelulupa-asioita. Näin ollen virastolla ei ole asiaan muita huomioita.

Konsulipalvelujen palauttaminen Beirutiin

Virasto arvioi tilastojensa perusteella, että muutos voisi koskea perustelumuiistioon kirjattua useampaa oleskeluluvan hakijaa. Vuosina 2023 ja 2024 syrialaista, libanonilaisten ja jordanialaisten oleskeluluvan hakijoiden yhteismäärät olivat noin 230 (2023) ja 330 (2024). Heistä suurin osa oli syrialaisia. Lukumäärät eivät sisällä kokonaan sähköisesti eli ilman henkilökohtaista asiointia vireille pantuja hakemuksia.

Konsulipalvelujen ja oleskelulupapalvelujen antaminen pakistanilaisille Dohassa

Virasto on havainnut, että jotkut pakistanilaiset oleskeluluvan hakijat eivät ole saaneet viisumia asioidakseen Abu Dhabissa. Siten esitetty muutos olisi tarpeellinen. Todennäköisesti muutos myös vähentäisi asiointipaikkaa koskevan asiakasneuvonnan tarvetta niin virastossa kuin edustustossakin.

On tärkeää, että Dohassa on oleskelulupapalvelujen antamiseen riittävät voimavarat, sillä pakistanilaiset ovat iso oleskeluluvan hakijaryhmä (2024 yhteensä 2591). Viraston kokemusten mukaan pakistanilaisten kohdalla ilmenee haasteita esimerkiksi siinä, ettei heidän asiakirjojaan laillisteta. Sen vuoksi oleskelulupa-asioissa korostuvat edustustossa tehtävät huomiot,

hakijoiden suulliset kuulemiset sekä DNA-tutkimukset perhesiteen selvittämiseksi.

Pakistanilaisista oleskeluluvan hakijoista noin puolet hakee oleskelulupaa opiskelua varten (1016 vuonna 2024) tai on opiskelijoiden perheenjäseniä (noin 1000 vuonna 2024). Tämän vuoksi heidän oleskelulupahakemuksissaan korostuu kausiluonteisuus. Se asettaa painetta myös edustustolle, joten kiireisiin kausiin on syytä varautua riittävillä voimavaroilla.

Virasto pitää tärkeänä, että oleskelulupapalvelujen siirron yhteydessä huolehditaan matkietoa koskevan asiantuntemuksen sekä muun edustustossa kertyneen tietotaidon siirtymisestä uuteen paikkaan. Pakistanilaisten kohdalla on havaittu myös väärennettyjä asiakirjoja, joten asiakirjojen aitoustutkimuksen tärkeys korostuu. Pakistanilaisten hakijoiden kohdalla korostuvien oleskelulupaperusteiden, eli opiskelun ja työn, kohdalla hakemusten käsittelyssä hyödynnetään paljon automaatiota. Automaation toimivuuden kannalta edustustossa tehtävien kirjausten oikeellisuus on erittäin tärkeää.

Oleskelulupapalvelujen antaminen irakilaisille Dohassa Ankaran ohella

Irakilaisia ensimmäisen oleskeluluvan hakijoita asioi Ankarassa vuonna 2024 noin 600. Ensimmäistä oleskelulupaa hakeneita irakilaisia oli vuonna 2024 yhteensä 1037, joten Ankarassa asioineiden osuus heistä oli huomattavan suuri. Esitetty muutos voi vaikuttaa merkittävän kokoiseen asiakasryhmään. Se on syytä huomioida edustuston riittävässä voimavaroissa, mikäli irakilaisia asiakkaita hakeutuu jatkossa suuremmissa määrin asioimaan Dohassa.

Oleskelulupaa työn ja perhesiteen perusteella hakevia irakilaisia on kuultu Ankarassa etäyhteyden välityksellä. Etäkuulemisten tarvetta ja mahdollisuutta asentaa etäkuulemislaitteisto olisi hyvä selvittää myös Dohassa.

Ylijohtaja

Ilkka Haahtela

Johtava asiantuntija

Janne Kinnunen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä.
Maahanmuuttovirasto 20.02.2025 klo 16:33. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.